

HEGEDŐS LÁSZLÓ *Bakancsunk áztatja az irgalom*

HEGEDŐS LÁSZLÓ

*Bakancsunk
áztatja az irgalom*

NAPKÚT KIADÓ KFT.,
BUDAPEST, 2008

Öröm e bomló tájat

© Napkút Kiadó Kft., 2008
© Hegedős László örökösei, 2008

Akkor

Akkor este gyertya égett minden ház ablakában,
akkor este lázban égett minden ember,
akkor este kicsapott medréből a tenger,
akkor este virágok nyíltak az égen,
akkor este csodák lüktettek a vajúdó méhben,
akkor este megfogant a nagy élmény,
akkor este születtem meg én,

a húszéves

kamasz,

mamlasz

csecsemő,

akkor este ölelt meg először ő,

a nő,

a menyasszony,

a szerelem,

a test,

a lélek,

az élet.

Akkor este fogant meg a nagy élmény,

akkor este születtem meg én,

a húszéves

kamasz,

mamlasz

csecsemő.

Akkor nappal volt, világos, verőfényes nap.

Akkor nappal nem történtek csodák,

akkor nappal hamvába holt a világ,

akkor nappal ágyúcsőben robbantak az álmok,

akkor nappal lánctalpakon táncolták a táncot,

akkor nappal megmozdult a nagy élmény,

akkor nappal születtem meg én

a magányos,
büszke,
szürke
férfi,
akkor nappal hagyott el ő,
a nő,
a menyasszony,
a szerelem,
a test,
a lélek,
az élet.
Akkor nappal megmozdult a nagy élmény,
akkor nappal születtem meg én,
a magányos,
büszke,
szürke
férfi.

Gyűjtő, jobb I., 1960. május 30.

Diplomatajelentés reggel

Jó étvágyat, elnök úr!
Magyarok hullanak odaát.

A dzsem íztelen,
Izraelben jobb narancs terem.
Játsszunk el
egy résztvevő komédiát.

Markó, 1957. augusztus

Interieur

Csendek halomban asztalomon,
csendek sorban a polcon,
csend virágzik cseréplyi földben,
csendek lapulnak a könyvben,
csend porlik a szőnyeg alatt,
csend a falon a vakolat,
csend figyel az ablakon át,
csendet altat az ágy,
csendet ringat a hintaszék.

Mind, aki kiáltott,
megölték.

Moha utca, 1984. június 2

Emlékkép

A lány kezében puska volt,
ott feküdt a járdaszélen,
égre nyitott kék szemében
könny fagyott.

Fő utca, 1957. június

Sorok négy fiatal munkásra kivégzésük 25. évfordulóján

Titeket, fiúk,
enni adtak egy zsáknak.

Titeket fiúk,
megrágtak, kihánytak.

Titeket, fiúk,
felmondlak imámnak:

Józsí,
Lajos,
Gyuri,
János,

szikrázó függői hazámnak.

Moha utca, 1983. november 3.

Mementó

Megkapják,
kik halálért állnak sorba,
életük belefér
lukas szatyorba.

Párolog a péknél a kenyér,
friss a sok halott, még meleg,
fentről zongora szól,
tankból gépfegyverek.

Megkapják,
kik halálért álltak sorba:
emlékük elteszik
rágni a torra.

Gyűjtő, bal II., 1962. november 4.

Köztársaság tér

Minden határban
húzzátok a nagyharangot!

Fut az Isten, fut anyja, Mária,
köntösük tépi száz kutya,
torkuk tömi út pora.

Mért reszketsz a lángkereszten,
a tűz jó meleg.
Füstjében fuldoklunk,
emberek!

Markó–Gyűjtő, 1957. szeptember

Mint akit odavésett

Mint akit odavésett,
villámfénynél odavésett
a sziklametsző bőszenyészet,
moccanatlan őrzöm
e bomló tájat.

Faragott pásztor őriz így
uravesztett nyáját.
Szeme suhint még botvégről,
teste reped már a tüzes égtől.

*Keresztfán csüngő
bolondok*

Miatyánk

Befon az alkony,
lebegnek apró lángok, imák.
Keresztet rajzol a rács a falon.

Most mondanád a Miatyánkot.
Torkodban vergődnek
a megrekedt szavak,
fejedben lüktet az ér,
és egyre csak hallod:
„Legyen meg az akaratod!”

Gyűjtő, bal III., 1962.

Gólya

Árnyék kering
a Tisza partján.
Azon töpreng a sík,
hogy fent a gólya
meddig írja
változatlan köreit.

Még száraz a csend,
ám halk zokogás
éjjel a rét.

Kering az emlék,
s hajnalra a füvek
kiontják könnyüket.

Szeged, Csillag, 1962.

Amnézia

Miközben vécepapírba sodorva
szívjuk a szalma füstjét,
kétféle vágjuk a gyufaszálat,
s nyeljük a kiblinek bűzét,
meg az őrség zavamocskát,
ruharáncba dugjuk a ceruzacsonkot
s mindent, mit az ész kingondolt,
hogy elkerüljük a törtézés cseleit.

Feledünk álmodva és éberen,
hogy anyánk is volt valaha,
hogy melyik utcában,
mely hajnalon is láttunk
kabátból szemfedőt,
s hogy mikor szenvedtek kínhalált
a körúti háztetők.

Gyűjtő, jobb I., 1958.

Éhen

Emlékmaradékon élni?
Mint kiverit kutya
viszzamerengeni
szép, ropogós csontokra?
Koldusszégyen.
Miféle úr hagyott éhen?

Fogyhatatlan, évek óta,
az a göndör húsdarab.
A rúzs már lekopott róla,
adott, kapott ízes csókokat.
Arc is tartozott hozzá
s két barna szem.
Elporladtak már,
úgy hiszem.

Ez a lány, bársonyos valami
ölelés volt hajdan,
sóhaját még hallani.
De a kéz? De a kar?
Be sem tudnám vallani,
hová veszett,
s mi volt, ami elbódított
szívet, eszet.

Amott
őszes fej sok-sok tincsbén.
Lányos arcán némi ráncok.
Ókulát hord – le- lebillen –
tartani távol a távont.
Mégis nézne messze a szem.
Ismerős vonások.
Anyám feje az,
már emlékszem.

A tálon még
megannyi törmelék.
Egy város is elfér romokban.
Az elszabadult ágyúkerék
ott pihen, mellette moll akkord van,
a jeggyűrű karikája. Tátong,
üreséből felkelők hurráját hallani,
és a harang szavát, mely rákong.

Volna min nyeldesni.
Este majd, ha az éhség rád ront,
a legszebb csontot keresd ki.
Vagy ha unod már, rá se gond!
Markold ki agyadat
kattogó fejedből,
hasítsd ki szívedet
ziháló melledből,
vesd oda mindkettőt
erre a tálra,
és vágjad az egézsét
rongy szolgák arcába!

Gyűjtő, bal II, 1961. február 27.

Egyszer volt

Hol volt, hol nem volt,
ágyadon ülve mesélt az
édesanyád.

Itt vagy? Hol vagy?
Ágyadon ülve mesét látsz:
édesanyád.

Gyűjtő, bal II, 1960. november 5.

Születésnapomra

Karácsonytól karácsonyig jártam,
cipeltem a reményt,
megfájdult a hátam.

Megmértem az utat,
néha sírtam, anya.
Gyűlnek az évek, s lehet,
nem találok haza.

Toporgok takaróstól,
megpihenek.
Gyertya sem vacog,
priccsem szélén ülök,
s oly koldus vagyok,
hogy vágyaim
tízfillérfnyi meleget kérnek.

Kezemet kitartom,
s nekidőlök
a cellasötétnek.

Gyűjtő, bal II, 1962. december 26.

Karácsony

„Egy fátyolos hangú úr üzen
– batus asszony lopta a hírt anyámnak –,
fagyott arcán didergett a Karácsony.”
Így írta le apámat.

Mióta már,
mióta vár jó anyám,
várja a férjét, a férfit – holt apám.

„Egy fátyolos hangú úr üzen
– lopják a hírt anyámnak –,
fagyott arcán didereg a Karácsony.”
(Batusasszony írta így le apámat.)

Mióta már,
mióta vár jó anyám,
várja a fiát, a férfit – holt apám.

Egy fátyolos hangú úr üzen
fogolytábor mélyéről a fiának,
Fagyott arcán didereg a Karácsony.
(Batusasszony írta így le apámat.)

„A föld, a föld. E síró föld is fáj.
Meddig vár, mint jó anyád,
megváltják-e élő fiak – holt apák?”

Gyűjtő, bal II, 1960. december 28.

Fordulva fálnak

Árpinak

Fordulva fálnak,
alvó éjfélt után
vagy állva rab,
háttal lámpafénynek.

Háló drótsugárból,
vergődő állat,
Ének.
Virág vonyít,
zöld lámpaernyő,
vetkőződünk
a klorofill égnek.

Mit beszélsz hát
az erkély teréről?
Ott öregúr sétál,
keze hátul.
Ásít –
az este,
a cella kitarul.

Végül

M. Imrének

Vigyázzban, mozdulatlanul
fekszünk a priccsen,
akárha sziklában
a megváltó lsten.

Szemünkbe lámpa szűr
kvarchegyű fénnel,
Ránk zárta nappalunk a vallató éjjel.

Agyaggolyó

A napok egyhangúsága
lerakódik körülöttem,
a percek hegyei nőnek.

Kétfilléres agyaggolyók,
mily olcsó volt a boldogság,
és úgy szórtuk szerte-szét,
hogy apró gömbök
sziporkáztak mindenütt.

Eldobáltuk mindenünk,
de megtanultuk
a szivárvány hét színét.
Gurítsatok színes golyókat!
Fiúk, én úgy játszánék.

Olyan szabad minden gondolat,
hogy belerázkódom,
akár a fák a villámcsapásba,
és szénné ég egy-egy ágam,
amely úgy nyújtózott
friss levegőre vágyva,
hogy kibomlottak rajta
a reménység apró levelei.

A halált nem úgy értem én,
hogy semmivé porladok.
Oly tökéletes az ember,
túléli a mindennapot.

A kinti világtól félek,
mert ismerem a szivárvány hét színét.
Guritsatok színes golyókat!
Fiúk, én úgy játszanék.

Gyűjtő, bal II, 1962. november

A nagy találkozókra

Derzsy Endrének

Három óra, és már sötét van itt,
megszoktad a fénytelen nappalok szürkeségét,
az éjszakák vajúdó álmait,
tudod, hogy csillogó szemek riadnak össze néha,
ha rágondolunk a kinti nagy találkozókra.

Oly tiszták lettünk, sokat tanultak, öregek.
Fáj mélyre látni,
fáj észrevenni a valót a látott megett.
Lassan elbocsátod az utolsó csepp valóságot,
mint holmi felfújt léggömböt
a szélnek engeded.

Én már találkoztam magammal.
A tornyos néma éjszakák,
melyben együtt voltunk egy vékony karú lány
meg én,
úgy vesznek körül, hogy a sírok fenekén
a feltámadás békéjéről suttognak a holtak.
Lennék a bonthatatlan súlyos csend.
Félve, remegve, reszketve keresem,
mint aki hinni gyáva az Istent.

A régi házban,
hol anyám könnyei élnek,
egyszer majd megtalálom,
mint ismeretlen, hazatérő lélek.

Mert mindannyian ismeretlenek lettünk.
Annyit gondoltak ránk, és sirtak sorsunk felett,
hogy megjártuk a csillagok metamorfózisát,
agyunk izzó napból kemény égitestté ért,
megfagyott, áldott földdé alakultunk át.

Egyszer talán élet sarjad friss földünkből.

De addig ne feledd, csak a gyávák boldogok,
megalkuvás közt a lélek lomhán él.
Keresztfán csüngve látsz olyan bolondot,
hogy inkább függ, de prófétál, beszél.

Keresztfán csüngő bolondok,
Ezek vagyunk hát.
Oly tiszták, sokat tanultak, öregek,
hogy fáj, ha jön az óra,
fáj rágondolnunk
a kinti nagy találkozókra.

Gyűjtő, bal II, 1962. október

Te is majd sár leszel

Tűnődés

Rozványi Ivánnak

Pihévé halkulnak a hangok,
paplan szavakon jársz.
Talán a tél, a hó,
a bölcsesség kezdete.

Te is majd sár leszel,
mert nemzedékek váltják egymást,
mint az évszakok.
Ebben nincs megalkuvás.

Gyűjtő, bal II, 1962. február

Újév

Totemoszlopok nyúlnak az égnek,
s rajtuk az évek,
mint vigyorgó bálványpofák,
fába torzult
nagy remények
történelmét írják.

Gyűjtő, bal II, 1960. december 31.

Bizonytalan jelentés az oroszlánról Adolf Thiery rendőrminiszter úr őkegyelmességének

Báró úr,
boldog legyen a habsburgi mennyekben,
él a nagy, a szent szövetség.
Ekképp
Pest-Buda nyelvenincsen oroszlánja
fesztivál-bestia.
Ünnepdíszben őrzi újraépült láncait.

Bár, talán,
lesve át a Dunán,
sunnyin már álmodik,
hogyan beváltja
a hídnak álmodója döblingi álmait.

Moha utca, 1986. október

Tükör

Metsző repedés arcomon
törött tükör rám mutat:
kezemben fogkefe és fogsorom,
villanyborotva nyírbál
borostás múltakon.
Jaj, a szakáll, az marad,
minden kis szálából
lázas fakad és a sóhaj,
lesz még itt a magyar szabad.
Kötélét ki elkerülte,
ékességét rejtse a jövőbe.
Vagy ha mégse – gyémánt szene
mert égetné –, rázza le,
mint kóbor eb az égi vizet.
Mindig lesz, ki ezért fizet.
Pénzverők és kötélverők,
nem, a jövő nem szappanhab,
klóros csapvíz mit lemoshat.
Lépdél köztünk, sánta, biceg.
Hej, bohócok, hej igricek,
nyútt tarisznya rogyant vállán,
izzó parázs szikráz benne.
Áldja Isten, ki abból venne!

Moha utca, 2005. május 10.

1989

E forró készülésben
el nem jutok soha.
Maradok mozdulatlan
a véresre vert alkonyatban.

Míg hátamnak nyomva
cigaretták égnek,
fordítom arcomat
gyilkolhatatlan virradatban
a nedves szélnek.

Az elhantolt panasza

A gödör lehetne mélyebb,
este is csaholt egy véreb.

A világ még számba lóg.

Gyűjtő, bal II., 1961. április

Levelek havazásában

Kiszökött szemünkből az álom.
Didergő múltak menetelnek
őszülő pillánkon,
melegedni Isten tenyerébe hullnak.

Mintha égne az ég.
Levelek havazásában
mégis a tenger
játékvödrünkbe fért.

Mily boldog pillanat,
ha kinyílik egy könyv.

Moha utca, 1999. február 5.

Futurum

Perfectum

Elbújtam,

tépett lázadó, állampolgársága
magyar.

A ház amit építetek,

dacpalota,

álca,

rejteti végső gyengeségem,

várakozván a bölcsebb halálra,

hogy visszajárjanak

kísérteni

bottal szentelt soraim.

Imperfectum

Mire itt összehajolnak a fák is,

hallani lesz,

nemcsak a szél játszik.

Mások rohanása,

mások zokogása zúdul alá a lejtőn,

s bár senki se mondja,

hogy voltam,

állok itt mégis a szélben,

állanom lesz itt

voltan.

Moha utca, 2007. május 13.

Csontvázlat vegyenek

Konkrétan itt

Konkrétan itt
töltény- és porhüvelyek.
Robban az exhumátor,
csontvázat vegyenek.

Míg a bányadt napsütésben
nyúlós csigák nyáladznak elő,
piros-fehér-zöldbe
felöltözik a temető.

Szobrot, szobrot
ennek meg annak!
Hogy ezek a holtak
mit akarnak!

Konkrétan itt
tövis virul, nem a rózsza,
bor sem hevít, lőre bódít
bamba dáridóra.

Lombja vesztett rengetegből
semmihősök lopakodnak elő,
pirosra, fehérre és zöldre
szétloccsan a velő.

Szobrot, szobrot
ennek, meg annak!
Hogy ezek az élők
mit akarnak!

Konkrétan itt
esik az eső, és fúj a szél,
a földnek még földszaga van.
Szólni se szóljon az,
kinek csak szava van!

Moha utca, 1991. április 29.

Közérdekű közlemények

Moslékot lafatyolni
disznóknak dolga,
benzint szopogatva mégis
bepöfögnek az ólba.

Jelszók és jelvények,
megannyi pántlika,
lesz-e kötél féknek,
ha vadulna pár bika?

Helybeli Golgotán
vásik a kereszt,
másik ássa el egyiket.
Hol van, ki feleleszt

egy feltámadt postagalambot
az égre?

Moha utca, 1991. május 15.

A park

Emlékeinkben ott a jövő,
és kincs a feledés.
Kincs és szenvedés egylényegű,
mint víz a víz alatt.
Szomjúhozva nem tehetsz mást,
bevakolod sírodat.

Tárgyak, tárgyak, drótos pókok mindenütt,
rövidzár és zűrzavar a patyolatban,
hőség van bőség nélkül,
és bőség megfagyottan.
A miniszter is kalapját vette,
csak az ment a fejébe.
Csodálta, hogy nála is csodásabb,
amint madár fészkel egy koldus tenyerébe.
Kódorgunk hát vízre sóvár sivatagban.
Hol vannak a virágok, a kedves lányok!
Bőrükön mosdatlan hím,
s a réteken vegyszeres átok.

Láttam egy kiszáradt fügefát
itt is, a Duna partján.
Meredt ágain sorban lógtak a kalitkák,
mindegyikbe egy-egy isten zárva.
Kiürült magány a magányba.

A boszorkány boszorkány,
gondoltam magamban,
hazudik a nagy egészről minden tudomány.
Nincs és nincs, ha mégis van.

Arrébb gyermektelen hinta lengett
(s kimérten forgott a nagy kerék),
Gellért püspök lábainál hallgatta a csobogást
tolla tépett sovány veréb.

Mokány pogány,
Kelet anyja
kupa mellet
kutyát ellett,
azannya!

Íja hija
gutaütés,
az evés,
de kevés,
azapja!

Ne így! Hajolt hozzám csábosan a múzsa
(a tévéből küldték rám egy reklámeste),
és megérintett érintésbiztos rúzsa,
miről a link sminkhírben regélt,
ám-lám, velejében meg nem élt.
Nem mondták meg neki,
a szín ugyan marad, de a métely
továbbragad, kisugárzik,
s ebben bőrig áznak angyalok.

Az egyik épp, rongybabaként, most zuhant,
hogy szárnyát is levetette.
Komor kardját lóbázta felette az aids,
mert a törvény is csak azt szerette,
hogy felül a látszat,
s alatta játszhat az örvény
mint kerge szabadság.

Igenis, így! – vágtam a prima donna
abortált szavába.
(Újabban gyűjtést rendez vak legyek javára
s bár bőrén kiüt már az animális humanizmus,
lelkét pőrén pénzért lengeti,
ha rázendít a kapitális világhimnusz.)
Igenis, így!
Ember fia, ember lánya mégiscsak emberebb,
mint a Pedigree-vel tartósított eb.

Ingujjban a nap még el sem vonult,
mikor kondult a párás este.
A főplébánia kereste megannyi hívét,
és em, pé, o, ipszilon – hívta Róma Vince atyát,
s míg zengett az O, pater parvulorum,
szaggatta már József biborát
a bizánci Forum.

Ó, szőrös pipacsok viruló szirma
mint tapad a földre jégverés után!

Hová lett lelked visszfénye,
mivé a jog, a római bronz!
A Királyhalmon utcai vécé,
tövében furcsa gladiátorok vívnek
késes szavakkal, halálra,
s az élet a konc.

És micsoda görbe hüvelyk
mutat a földre!
Pesti pestis,
mea culpa.
Markos szél csavarta ki kezemből
flaszteri fegyverem, esernyőm.
Négy kőoroszlán rázta sörényét,
és nyelve nélkül üvöltött:
Csak a lánc, csak a lánc, nem a híd !

Egyikük lekushadt, köhintett,
savas eső vagy könny hullott szeméből,
s míg felidézte Döblinget,
az alagút gázfelhőt ásitott.

Nehéz így a szemedbe nézni.
A pad is eltűnt, ahol ültél,
a park is valahogy kiürült örökre,
s a szerelmes ölelés.
Tűztövis, vadrózsa
vert gyökeret helyette.
Ilyen bozótosban hogyan találnak ránk
az elárvult lábnyomok?
Kétezerdes tövisek véreznek,
táplálják az égis erő gyomot.
Majd. Ha egy-egy cseppjük
a kéregetők tenyerébe hullik.

Moha utca, 1998. május 28.

Vers taxameterben

A végtelenségig ismételtető tarifadal

Ma a Nap még
nappali árfolyamon melegít,
de a Holdat már
éjjeli áron tolja színre az ég.
Így hát
ma a szív már
holnapi taksa szerint ütemez,
de a tú zörejétől még
hallik a régi lemez,

hogy:

ma a Nap még
nappali árfolyamon melegít,
de a Holdat már
éjjeli áron tolja színre az ég.
Így hát
ma a szív már
holnapi taksa szerint ütemez,
de a tú zörejétől még
hallik a régi lemez,

hogy:

ma a Nap még
nappali árfolyamon melegít,
(*stb., stb.*)

Gyűjtő, bal II, 1962. február

Magyarkeserű

1.

Ez aztán a jó falat
Kádár háza tornácán!
Leomlott a vakolat,
rakosgatják sebtében
automata kőműves kanalak
made in USA.
Látod-é,
szabad itt minden kőműves!
Aki meg csak mives,
akassza fel magát!

2.

Hát igen.
Elkaptuk röptében a gólyafost,
azt hittük ő a madár.
S ha már ez így,
ötvenhat soha már
senki száján nem ragyog,
csupán a visszáján.
Osztozzatok!

3.

Kell-e még a vers?
Mit tudom én!
Vers-e még a vers?
Mit tudom én!
Van viszont
elektromos fogkefém
suvickolni vérvörös csillagot.
Hol hagyott
minket az Isten!

Moha utca, 1995. augusztus 17.

Dialógus

Így szólt:
„Mondd meg az Istennek,
hogy nincs,
s ha van, gonoszul végzi a dolgát.”

Így szóltam:
„A felhők rongyai szépek,
zuhanó nap véreben égnek.
Rongyaikban járok,
napragyogásban.”

Így szólt:
„Mondd meg az Istennek, hogy
tépik a májam.”

Így szóltam:
„Ó, Prométheusz,
kinek nem tépik cafatokra szürke sasok és
kampós karmú, tüskefogú denevérek?
Nem a tűz a bűn, hanem az,
amit sem sós víz, sem az édes ki nem olt,
a cirkusz,
az égre verődő taps
a tűznyelőknek.”

Moha utca, 2001. június 18.

Kérdés-felelet

Szólsz?
Talán. Nem.
Ha hiszem.
Egy cipő, egy lábnyom
sivatagot járjon.

Hazád?
Túladtak rajta régen.
Búza még
itt-ott a réten.

Te?
Nejlonzacskóba húzva
fityegek,
lógatva a Holdra.

Moha utca, 1984. április 12.

Advent

A halottak halkan járnak.
Oszlott-foszlott rongycsapat,
fény a ruhájuk,
felhő foltos holdragyogás.

Hétpecsétes járom a bánat.
Rínak a rímek,
bér butikok küszöbén botlik az ének,
kopogó könnyek szerte az utcán,
söprik a gyémántszeretet.

Ó, a remény!
Bimbó kicsi Gyermekek szeme fénye,
kárpáti bércek koszorúján,
ólmos tarajú Tisza, Duna habján
hintsd el a szent szerelem
csillagragyogását!
Oszlott-foszlott rongycsapat vár itt.

Ki ha csalt is, ki ha hős is,
áldd meg, kérlek,
rongyban is, gyolcsban is látszik a lélek.

Moha utca, 2004. december 4.

*Tollukat rázzák
a szavak*

Ars poetica

Dolgod az,
mit tenni kell a parasztnak:
vetned ősszel
a tavasznak.

Recept

Végy egy tömböt,
üreget lehelj belé,
hogyan legyen
hernyó vagy ember,
de mindenképp
a mindenség maga.

Fagy

Az én szava dobban
és koppan a mások sziklafalán,
mint télen a gyöngé veréb
megfagyott teste
koppan az utca kövén.

Szájról szájra szavakat loptam,
s mint tolvaj osontam a kertek alatt.
Jég volt kezükben,
el nem olvadt.

Gyűjtő, bal II, 1960. december 2.

Ítéltetett

Már kő marad, csak kő
míves házak helyett,
csontjaimban ritkult velő,
sűrűdött rémület.

Fa a fűhöz földre görnyed,
hullasd, virág, harmatkönnyed!
Száradt fa az égnek mered,
hajtsd le, virág, bimbófejed!

Vajakéjjel ítéltetett
hallanunk hold vijjogását
földbe ásott föld felett.

Lándzsád, villám, vedd a földnek,
kúszó szavam vele törd meg!
Ha nem törik, mégse öld meg,
szólnom kell még magyarul.

Moha utca, 2002. május 17.

Elvetélt költemény

Órák óta
múlásmérő ketyegés. Hallani,
motosz a fejemben valami,
valami fonák óda:

Jött a hajnal, szája nagy,
voltál egyszer, s felfalt a nap.

Kemény dió tovább,
páncél a héja.
Töröm, töröm,
zúzódik a körömnyi bél,
semmi rágható öröm, csupán
héjas hiány.

Tűnődünk aztán én
s már a hajnali ragyogás:
tegnapi ing, unott nadrág,
s lám, a zokni is lyukas.
Mint vénasszony a kulcslyukon,
kukucska a bütykös lábujj, hallgatózik,
szólna tán a múzsa mégis valamit,
mint soha nem volt réges-régen,
mikor még a költő az égen járt.

Néhány csonthéjas pottyan még az eszembe,
míg fetreng a vers az eszemben, szegény.
Marad csupán a csöppnyi remény
vagy éppen ennyi:

Jött a hajnal, szája nagy,
voltál egyszer, s felfalt a nap.

2002. december 11.

Hamu

A világ mint mosatlan rongy,
függönyként lebeg az ablakon,
s a tárgyakat felemeli a szürkület.

Cigaretta parázslík:

Miért vajon?

Mi és az emberek?

Gyűlik a hamu,
elnyomott szavak,
keserű csikkek.

Gyűjtő, bal II, 1962. február

Apróság

Elveszett egy rím
a sorok között, szegény.
Falujában bicska szúrta,
nem regény.

Ott tolongott, párra várva,
megannyi hangzó között,
nem rázta a nagy kolompot,
leste a leszálló ködöt –,

aztán belevágott.

Látta még, az ég mint szivárog
át a hasadékon. Itta volna.

Hátba szúrta egy vékony siheder,
és szólt a kolomp:
„Bolond, bolond,
vesszen, aki eget vedel!”

Moha utca, 1999. június 23.

Hajnal

Az első villamossal jön,
hozza magával a szelet.

A szél, akár az ész a szót,
felkap egy falevelet,
játszik vele,
majd hagyja hullni,
mint álmukat
támolygó emberek.

Zivatar után

Hegy magasán, mosdott erdőn
felhőcsordák legelnek.
Motoz az ázott ész,
tollukat rázzák a szavak.

Végre az egyik
fel, a sértett Napnak röppen,
fénylőbb szárnyát szétterjeszti.
Neve nincs.

Vadászpuska dörren.

Moha utca, 1997. augusztus 25.

Hálaadás

A napot, a levegőt,
hogy emelkedni lehet,
köszönöm a sugárzásban szárnyas perceket.

A földet, a vonzást,
hogy elszakadni nem enged,
köszönöm a zuhanásban izzó perceket.

Az ígét, az erőt,
hogy elmondanom renneled,
köszönöm a percből szökött verseket.

A költő

A fájdalom iszapos partjára lép,
lába nyomából felbugyborékol önmaga-nevetése.
élesre fent árnyékokat hajigál lába elé, meg
fénybombákat.

Felrobbannak.
Szétrepesztik a vágyak betonfalait, és íme, a háló
hajókötél-jajgatásból, meg selyemszál-nevetésből.
Most előrebukik büszke feje,
s az égbolt gerendái elrejtik repedéseiket,
mikor megvonaglik a zsákmány,
önmaga.

Szívvvel a földre zuhan.
Meghagyja arcát
e lapos és négyszögletes vászonvilágon,
e Veronika-kendőn,
mint verejtékes isteni képmást.

Hátán egy csiga házat épít,
ide-oda szúrja szemét, és félve tapogat.

Balatonyörök, 1964. augusztus 12.

A szó születése

Feljön a nap a hallgatás véget nem érő
lépcsősorán.
A hangot már nem lehet bekeríteni kihagyott
lécek fény-árnyék-sorával:
gyermekzsivaj emelkedik a hegyek fölé,
öntudatlan tisztaságunk füstje.
Kékebbé festi a tájat.
Baldachin hintázik a szentséges gondolat felett,
és hallik a himnusz:

Üdvözet, tollas szó, terpesztett szárnyú árnyék,
üdvözet, imbolygó szó, két gondolat közt
kigyúló gyertyaláng,
üdvözet, gyapjas szó, áldozati jajdulás,
üdvözet, fénylő szó, isteni fintor.

Ami lesz, kilép kagylóhéjából, s lezárja szemét
a néma múltnak.

Balatonyörök, 1964. augusztus 18.

A költemény

Nem rím, vagy nem csak rím. Nem ritmus, vagy nem csak ritmus. Nem rím és ritmus, vagy nem csak rím és ritmus. Vagyis nem vers, vagy nem csak vers. Valami, ami úgy egész, hogy egyben a mindenség része. Oszthatatlan. Egyedi. Megismételhetetlen. Tehát valaki, személyiségi jegyekkel, aki él az ajkadon, a szemedben, a szívedben, aki él a kavargó jelenben, és élni fog a homályos jövőben. És élt, mielőtt formába öntötték volna.

*Küszöb alatt
guggol anyád*

Alap

Házat tettel, ne rontsd falát!
Küszöb alatt guggol anyád
figyelmesen.

Két szemébe vertél szöveget.
Tető van a fejed felett.
Lapulj alá!

Raktál tüzet haja tövén.
Tetőnk fölött hideg kémény
égre mered.

Egy asztal, egy szék

Édesanyám emlékére

A lámpa ég.
Egy asztal, egy szék.
Ülsz a fényhez közel, az asztalon
foltozod a holnapot,
hogyan legyen mit hordanom.

Lábad a széken, nyugalom.

A máglya ég.
Egy asztal, egy szék.
Balta, és aprítom.
Csend van és hamu van
a felfénylő udvaron.

Moha utca, 1984.

Motyogás

Anyu,
serceg ez a mécses,
de neki ne mondd meg!
Vélné, férfiatlan,
hogyan vén fia szeméből
érte pottyant
lány viaszba könnycsepp.
El ne áruld, sose tudtam
húsznál több fekvőtámaszt,
s állni az álnok perceket,
már az is kifáraszt.

Apu állta
– konok hegyi vadász –,
ha állta,
s a szögesdrót mögött
nem fektében lőtte hátba a muszka.
Negyvenkilós testét a hóban,
vajon meddig húzta,
hogyan szökne haza, hozzád?

Anyu, jól figyelj hát,
ellobban mindjárt a mécses.
Előtte azt végképp titkold
örökkévalóságon át:
magyarnak lenni máig vétek,
értük csak a sziklák sírnak,
megalázott bércek.

Moha utca, 1999. december 19.

Lelet

Megölt apám mállott arca ez a föld,
lépek rajta,
mindig is ez gyötört.

Felhúzható angyal fölöttem késel,
pálcabábu
bádogszárny kinövésel.

La lá, la lá,
gratia plena,
katakombában
nemcsak a gomba virul.

la lá, la lá,
fibula caeli,
katakombában
furulyál az apám.

Moha utca, 2002. május 15.

Hullamerevség

Markomban őrzöm még
újszülött-görcsösen
anyám ajándékát,
hogy felsikoltott értem.

És őrzöm már,
ami eljövendő,
a puszta telet,
szemüregek fagyott tavát,
s a kerengő madárfoltot
a menyasszony réteken.

**Nem engedhetem, hogy kihulljanak tenyeremből,
ujjaim szét nem nyithatom.**

Talán

Talán majd valaki erre jön,
kalapját emeli,
rám köszön.

Talán majd valaki megszólít,
táskáját leteszi,
ajtót nyit.

Talán majd valaki kezet nyújt,
lábait megtörli,
villanyt gyűjt.

Talán majd valaki leültet,
megkínál, rágyújtunk
s megbüntet.

Buborék

Tócsa színén buborék.
Honnan jöttél,
hová mégy?
Üldöz a szél, buborék.
Meddig bírod,
meddig még?
Hártya lelkű buborék!
Hová lettél,
mi a vég?

Gyűjtő, bal II, 1962. március

Zsoltár két hangra

Jutkának

Hallgass meg bennünket,
csordád úzótteit,
nádad bujdosóit,
erdőd rejtezőit.

Hallgasd meg énekünk,
kéthangú énekünk.

Minket a rémület
szarvával üldözött;
hegyeknek csúcsára,
öklödnek partjára
bennünket üldözött.

Messzire futottunk,
magunkban futottunk,
megürült szívünkhöz
pusztába jutottunk.

Hallgass meg bennünket,
napszórú vadjaid, sípodra ügyelő,
réted táncosait.
Hallgasd meg énekünk,
kéthangú énekünk.

Évszakok

Tavasszal, nyáron,
ősszel és télen
rét nyílik arcodon,
puha rét.

Tavasszal, nyáron,
ősszel és télen
melegedni
méhedbe kuporodnék.

Miháلكovics utca, 1964.

Aznapon

Feleségemnek

Reggel majd készítünk szép mives szekeret,
növény-sugárral megpántolt szekeret,
rúdja lesz szálfenyő, villámhoz edződött,
oldala teknőchát, pajzsoknak edződött.

Délben majd befogunk négy csikó állatot,
nagyerős dalokkal megbűvölt állatot,
szemük lesz izzó kő, lábából kölcsönzött,
fogaik gyöngykavics, pataktól kölcsönzött.

Este majd parancsol hétágú harsona,
egymással vértelve szállunk fel a bakra,
leomló egek közt hajtunk jó hajnalig,
s hajnalban Istenre zuhannak árnyaink.

Hegeđüs Gyula utca, 1965. április 8.

Krókusz-pókusz

Feleségemnek

Hókusz-pókusz, kék-lila krókusz, vége a télnek,
él ami élt tavaly is.

Rongy hacukáját, hótakaróját rúgja hasáról
szűz avar is.

Lágy zene. Szél keze penget Dél citeráján
lebben a szoknya, éled a bokra
lány ravaszoknak.

Hókusz-pókusz, kék-lila krókusz, vége a télnek,
él, ami élt tavaly is.

Makkra is álmos mókus napra bolondul,
kapja fejét és két ecsetét belemártja,
zöld ragyogást fest álmodó ágra.

Hókusz-pókusz, kék-lila krókusz, vége a télnek,
él, ami élt tavaly is.

Csúz ide, csúz oda, visz a láb, ibolya szőnyege,
virul a hóvirág ősz feje.

Mamókám, látod-e!

Moha utca, 1997. február 10.

Ballag, billeg

Györgyi, Ági verse

Ballag, billeg, meg-megfordul,
lóba lába nekilódul,
fut világnak, gyökeret ver,
követ fejt ki cipőhegygel,
pocsolyában piccsi-pacsi,
kocog haza kicsi csacsi kölke.

Újpalota, 1972. január 27.

Gyerekima

Rita verse

Jézusom,
kereszted keresztbe
felírom a testemre:

érteni,
szeretni,
hogy taníts meg
nevetni.

Az Atya, a Fiú, a Szentlélek nevében
Ámen.

Moha utca, 1997. február 10.

Kvartett unokákra

Borzas a rét fázik a háta,
kerge az ég, zörren a szilvafa ága,
fuss vele Gergő
szélesebesen!

Mátyás törd a jeget
tippel, toppal, táncoló bottal!
Fújj meleget
bokra-bozontos
jégvirágra.

Sétálj, Eszter,
szótlan szóba karolva.
Figyeld csak!
Míntha az ég is a földre hajolna
szeretni.

Hallja talán
Mártusi két kicsi
fürtje harangján csengeni:
Itt vagyok, ott vagyok, fogtam egy csillagot
fényleni.

Moha utca, 2000. február 28.

Gőgicse

Kristófnak, gőgicse unokámnak

Mű mű mű
csend éhű,
fény étű.
Csodaváró, izzó méhből,
görcsök jaj-üregéből zeng
a gőgicse szó.

Gó gó gó
szóló tő,
anyaemlő.
Mosolyokba pólyált arcok
csendhullámán fodrozódik
a gőgicse szó.

Pú pú pú
égi nedű,
dundi derű.
Hangjai csobbanó létnek,
teremtés mélyi karének
a gőgicse szó.

Mű mű mű
fény étű,
gó gó gó
anyaemlő,
pú pú pú
dundi derű.

Gárdony, 2007. augusztus 16.

*Bakancsunk áztatja
az irgalom*

Csók

Templom helyett
szeretőmhöz mentem,
s nem megvárt az Isten
csókra éheztem.

Gyermekeink
járják a világot,
s keresztre függesztik
kit apjuk imádott.

Mihálkovics utca, 1964. május

A légionárius

Mégéri-e
fabrikálni
kerek egy világból
négyyszögű és háromszögű kerekeket?

Mégéri-e
ölni érte
mezítlábas isteneket, gyerekeket?

Kereszt tövén töpreng így
a római,
mert a Foszthatatlan köntöse oszthatatlan,
rongyai
a Forumon egy batkát sem érnek,
istenruhák ráncában is
megbújnak a férgek.

Moha utca, 1989. december 12.

Féltés

A kő volt kezdetben, csak a kő.
És lelke volt a kőnek, és nyugalma volt a kőnek.

Meg kellett változtatnom alaktalan nyugalmat,
mert feladata is volt a kőnek: hogy ellenálljon
nekem.

Az én dolgom pedig az volt, hogy megtörjem.

Mert a kő volt kezdetben, csak a makacs kő.
És lelke volt a kőnek, és nyugalma volt a kőnek.

Vésőt vettem a kezembe, vésőt és kalapácsot.
Meg kellett tanítanom a kalapács tiszteletére.
És a véső tiszteletére,

mert a kő volt kezdetben, csak a merev kő.
És lelke volt a kőnek, és nyugalma volt a kőnek,
és nem tudtam, hogy a kő én vagyok.

Vigyázz szobraimra,
vigyázz nővértornyaimra,
vigyázz béna istenedre!

Újpalota, 1970. november 8.

Mi végre?

Mi végre szakadtam
az égből a földre,
mi végre löktek
a béke honából,
a végtelen csendnek
tisztá tavából
e torzult Gömbre,
hol zagyva zajongás
harsan a dalba,
hol esztelen
öszönök harca
fúj riadót?

Mi végre akarta apám, hogy
teste tovább szaporodjék,
hogy léte enyémbe folyjon?
Mi végre hordta anyám
puha méhe vajúdó ágyán
zenéből, színből,
tűzből és rímből
kiöntött lelkemet tűrő testem?

Mi végre akartál Te játékos Isten,
nagyszerű ifjú,
bábot faragni belőlem,
mely a Te
kényed,
igényed
ősakarása szerint
a halálba pörög?

Mi végre? Mi végre? Mi végre?

Hogy nyögjem az ösztön igáját,
hogy úr legyen rajtam a test,
hahotázzon rajtam az ég,
hogy engem is fojtsanak sárba,
hogy vessem a lelkem a mocskos
árba?

Isten!
Mi van itt lenn!

Piszok és szenny közt
tengődik a szellem,
a szeretet gyülőletté fajult,
átkozott lett a dicső múlt,

megfeketültek a színek,
ricsajjá torzult az ének,
makogás lett a rímből.
Az ember mindent megöl?

Nem, nem akarok élni!

Nem, nem akarok félni
a színtelen virágtól,
nem, nem akarom tudni,
mi lesz a világból,
nem, nem akarok hinni
a jövőben, a jóban,
nem, nem akarok élni,
égig érő ólban.

El innen!

De hova?
Állj meg, lélek!
Törvény, hogy itt kell élned.
Ostoba!

(Utóvers)

Ezt a verset elcipelem,
szaggatom, tépem, tűzre teszem
magamat,
a dalomat,
a belőlem kiszökött
lázkodó sorokat,
és beszívom a lobogó átkokat,
hogy eddzék meg acéllá lelkemet.
Ásója csorbuljon,
ki korán eltemet!

Gyűjtő, bal I., 1960. november 5.

Fohász

Történhetett volna, hogy meg sem történünk,
vagy egészen másként,
milliárd morzsaként
hatalmas asztalon,
és lesöpör az égről
 kozmikus szemétnek
egy kutyaúr, fogait vájva,
s ugatna kifelé a Holdon.

Uram!
Hitemre mondom, az fájna.

De, hála, oly illatos a rózsa,
csokorra fogva
szorítani
a serkenő vér örömére.

Moha utca, 1996. dec. 11.

Itt a piros, hol a piros

Itt a piros, hol a piros?
Kapkodok hirtelen,
tudom, mellényúlok.
Játszom tovább, én Istenem.

Nem is oly nagy a tét.
Mint áradó patak,
zubog tovább a lét.

Gárdonyi, 1998. augusztus 2.

János 20, 27

Tedd ide ujjadat és nézd kezeimet
és nyújtsd ki kezedet és tedd az én
oldalamba,
mielőtt letérdelnél
önmagad imádni.

Tedd ide ujjadat,
húsnál melegebb a felhő,
tapintsd, hogy esni fog.

És nézd kezeimet,
átlátszók, mint a föld,
vérfolt rajtuk a nap.

És nyújtsd ki kezedet,
mint a szem, oly gyáva csápodat,
s jóllakhatsz majd félelemmel.

És tedd az én oldalamba,
vér-víz iszapjába,
hogy újra mondd,
velem maradsz.

Tedd ide ujjadat és nézd kezeimet
és nyújtsd ki kezedet és tedd az én
oldalamba,
és ne légy hitetlen.

Mihálkovics utca, 1964. június 5.

Izsák a máglyán

*Egy téves vélekedés:
Eszelős volt a buzgó agg,
de figyelt az Úr,
s egy bak
a bozótban fennakadt.*

ÁBRAHÁM KÖNYÖRGÉSE,
midőn fiára tekint, az egyetlenegyre, felemelvén kését,
hogy leölje őt áldozatul,
miként parancsolta néki az egy igaz Isten, az Ígéret Istene:

Ő nékem engedelmes, Uram,
és kezén a szíjnak,
ahogy én néked vagyok engedelmes, Uram,
és korbácsos szódnak.
Ő engem fél, Uram,
és tébolyult szememet,
ahogy én téged félek, Uram,
és megbolydult Lelkedet.

Uram,
add meg értenünk parancsodat!

ÁBRAHÁM FOHÁSA,
hogy az angyal kiveszi kezéből a gyilkot, és láttatja véle a kost
áldozatul Izsák helyett:

Légy áldott, Uram,
Mindenért, ami érthetetlen,
légy áldott, Uram,
perzselő nagy szerelmedben.

Moha utca, 1984. június 30.

Az ács

József az ács volt,
és épp akkor a földtől elszakadt,
mint forgács a fától,
ha kés hasítja rostjait,
s a hártya test fordulva önmagába
a szélre ül, hogy szállna,
és arrébb a réten mint gyantaillatú,
megtelepült pillangó töpreng,
csodálván szárnyait,
miket a kés adott akkor épp,
midőn sikoltott Mária,
és felsírt az Isten, ki földet ért.

Katonadolog

Ömlik az éj csillagostól.
Az ostor, az ostor!
Villámlik vagy mi fene,
felmarkol az Isten keze,
aztán egy galamb,
egy varangy és alleluja.

Egek ura,
karcolnak a csillagok!

Moha utca, 2002. december 9.

Aludni, átaludni

Szeretni, megszeretni, de jó volna,
végigmenni trombitálva, dobolva,
kiáltani tereken és utcák hosszán,
tüzet nyelek, kardot nyelek,
ifjak, vének, hozzám, hozzám.

Vetkőzni, levetkőzni, de jó volna,
kérni Istent: fáradtan ha kigombolna,
kifűzné a cipőmet is, ágyam vetné,
mesélne egy hosszú farkút;
álmomat sem törné ketté.

Aludni, átaludni, de jó volna
bekopogni mennybe, pokolba,
beköszönni, adjon Isten szép jó estét,
vagy csak mint a moziban, hogy
friss a perec, tessék, tessék.

Moha utca, 1999. július 1.

Biztonság

Van valaki, aki
tisztára mosva,
gyűretlen vasalva,
szépen hajtogatva,
ingemet a szekrénybe készíti.
Van Valaki, aki
tisztára mosva,
gyűretlen vasalva,
szépen hajtogatva,
halálotat sírjához készíti.

Moha utca, 2005. május 10.

Mezítlábás Isten

(A Térszínháznak, Godot-ra várva)

Ámen,
csikorgó imamalom.
Baktat a láb,
bukfencezik a borzalom,
csupa harmat.
Világra feszítve szabadon,
bakancsunk áztatja az irgalom.

Moha utca, 1998. november 29.

*Állok tüzes
tengelyemben*

Ostrom

Betonfalán a mindenségnek
körömmel vájt réseken át
örökké tüzelnek
csillagok,
gépfegyverek,
kóbor kutyák.

Ki állná meg e pergőtűzben,
hogy hasra ne vágódjék?

Moha utca, 1991. április 29.

A kullancs

Húsodba ágyazottan,
kitéphetetlenül,
akár a hízni vágyó
félelem,
megül.

Altató

Aludj, mint a féreg
Ki fában rág, ha fáradott,
mert ősi dolgát tette,
s már a járatot az őrlt fa
visszafele eltemette;

és

aludj, mint vak vakondok bársony föld alatt,
ha túrt a fényre eső után
porhanyós halmot, jelet, s mélyi gondok altatják
szikrázó csillagok helyett;

és

aludj, mint hernyó zöld levélben,
ha végigkúszta útját,
s mint álma szőtte báb nyugodni tér,
és sejtjeiben már, ha nem irtja méreg,
szárnyra kél a lepketáj.

December

Elhagyott éveim
szelíden pihennek vállamon.

Szelíd kis gyilkosok
ülnek az ágakon.

Erdő alján ködbe bújva
jön a tél,

pléh-Krisztus az útkereszten
hófehér.

Hósi tízes

Nehéz a párna, én fekszem rajta.
Volt még jövő, múlttal betakarva.

Gyertyátlan égnek gyertyás gesztenyék,
lecsöpög rájuk a viaszos ég,

acél és ember aszfaltba olvad,
s hogy nézem háton fekvé a Holdat,

felropog egy-két csillagsorozat,
megszentelni a holtat.

Moha utca, 1999. május 30.

Bűnhődés

Kabátom leakasztom,
kalapom felteszem.
Rám égnek páncéljaim.
Állok tüzes tengelyemben

Hát így, szüzek közt,
meztelen?
Ítélet mondatik az ég alatt:
Dobassék elevenen
éheztetett csillagoknak!

Ebben a szűk utcában

Ebben a szűk utcában a fák kopaszok,
mint másutt is, ha tél van,
de ebben a szűk utcában hegyesebbek az ágak,
török.

Tegnap is, este
hazamenvén, láttam,
alkonyi tűz edzette öt hegyes ágtör
halálba küldeni készült,
ebben a szűk utcában,
a béna eget.

Megálltam,
néztem a sárga nyugalmat az ablakokon,
s tudtam, az ég,
ebben a szűk utcában,
veszni fog
újra.

Kicsavarni többől! –
rivalltam mégis.
Körömmel estem ecetfánk
nyurga törzsének.
Hiába, persze.
Holtan zuhant a földre az ég
ebben a szűk utcában
újra.

Mihálkovicz utca, 1970.

Kés a kézben

Kés a kézben. Holddal párzó csillagok.
Csend, ne hökkenj,
cinkos vagyok.

Az, ki ölt és az, ki bárány, testvérárva.
Sose öltem.
Csontig rágva.

Tette más. Ingem fehérén átvonul,
s vár a hóban hazátlanul.

Újpalota, 1974.

Megreped

Állva két lábbal az égen,
az agyag törvényeképpen
sírok.

De mint a tükör, midőn látni kezd,
mert magát adta neki a fény,
úgy ragyog fel,
hogy látlak még,
a remény.

Hogy visszajössz. Vagy én megyek.
Hogy feltámadsz. Vagy én halok.

Egyre megy.

Talpam alatt az ég
megreped.

Napról napra

Csillagszórós ragyogásban
táncol a felvert por,
felszáll bekoszolni
a jászolos mennyet.

Miféle szabadságra menjek?
Hiába lapozok folyvást
nikotinsárga könyvek között,
reggel felöltözöm,
este levetkezem
szikrázó könnyek között.

Moha utca, 1989. december 25.

Alázat

Ív és értelem
szikrázik
gyémántszelemen.

Imbolyog
láng- és tűztövis-korona,
csattog a vágycak
Pilátus-ostora.

Mért nem volt angyalom,
hogyan tanítson szállni?
Magam repültem,
s zuhantam a földre.
Mért, hogy aki ölt,
semmi kín nem gyötörte?

Ív és értelem
zengve pattan el Istenen.

Moha utca, 1999. október 27.

Ép szalmában törek

(Zárszó)

Kövön

Hátán bogár fetreng,
szárnyát veri,
élet a kövön és halál.
Egedre nézek,
Istenem.

Moha utca, 2007. január 11.

Szalmazsák

Vén vagyok és öreg,
ép szalmában törek.

Fekszenek rajtam az évek.

Moha utca, 2007. február 21.

Hat lábon

Bogár mászik árnyékból napsütésre,
fölfénylik fekete háta.
Meddig tart, hogy a fény átjárja?

Moha utca, 2007. március 14.

Üvölteni kell

A dolgoz órák gyorsan telnek,
cammognak utánuk a béna percek:
itt fáj, ott fáj.

Na nem a kór,
hanem hogy a kor folyamába kevert
szennylé forr,
s buzog át dús ereken
a szunnyadó anyaföldbe.

Üvölteni kell, amikor
az éjjeli erdő
lámpás nélkül közelít.

Moha utca, 2007. június 5.

Zápor

Kitört rajtam a költészet:
sírok, mint ablakot verő zápor.
Kipi-kopp, kipi-kopp,
érdemes élni frissítő szélben,
levegőt tisztító zuhatagban.

Zöld a levél, issza a nedvet,
fordul majd a Napnak,
s hullanak, hullanak a földbe
rügyeket ígérő magvak.

Moha utca, 2007. július 12.

Tóparti éj

A víz egyet-egyed csobban,
szúnyog csíp, és nád moco­ro­g
s millió csillag a tóban.

Habzik az ég, parti fények lo­cc­san­nak rája,
ringatózik a tóban az égi bárka.
Jól vigyázz,
csillagszirten fent ne akadj!

Kint az úton tántorog az élet,
alattam, korhadva szunnyadó stégen,
cicogva matat egy féreg.
Jól vigyázz,
álmodat el ne rágja!

Túlról tücsökkar cirpel szerelmes nótát,
s mint éjjeli hárfát, nyárfák lombjait
zengeti a szél.

Örök Teremtő írja nekik a kótát.
Jól vigyázz,
őrizd a dalt a mélység színe felett!

Gárdonyi, 2007. augusztus 19.

Gyászmáz

Sárga-fekete csíkos hullá
lett volna még darázs,
de a lelkem szűrni akart engem.

Lám a halá­lód
éltedről ledobta mér­ges talárod,
s marad e fricska irka­firka

Moha utca, 2007. szeptember 3.

Csontra csupasz

Potyog a dió, itt az ősz,
ideje már, hogy levetkőzz,
ahogy majd a lombos fák,
ledobván a nyári ruhát,
semmi gúnyában zörgetik
csontra csupasz ágaikat
korbácsolni zordon telet.

Alvó rügyek,
kinyíltok-e újra tavasszal?

Moha utca, 2007. szeptember 4.

Zizegő

Görnyed az est
ölébe az éjszakának.
Vén öreg így a földhöz,
bilincsbe verve, bokáját fogva,
mint aki volt, mint aki lesz
égiek foglya

Zizeg a falevél
a szürkület bőre alatt,
vigyorog a hold,
felhőbe szalad.
Sorsod elől mondd, hova?
Vagy aki volt, vagy aki lesz
égiek foglya.

Moha utca, 2007. szeptember 5.

Nyársirató

Bólogat a fenyőfa ága:
igen, igen.
Mátyás madár röppen rája:
igen, igen,
túlevelekről csepereg az eső,
lásd, a hegyen
hullámszik az erdő,
szél veri mérges zöldjét,
s lelke mélyén a rét
sírva siratja virágát.

Igen, igen
ősz közelit,
fekete fellegeken lovagolva.

Moha utca, 2007. szeptember 7.

Ballagok

Nehéz a szó
zsáknyi só a hátamon,
hallgatok.

Útra hullik a hó,
éjben fehér takaró,
ballagok.
Hullik a csendre a hó.

Elvesztem,
örökké ott vagyok,
jégmezőn az ember,
ki ottfagyott.

Üvölts csak bűn,
de bízva bízz,
folyik vagy szilárd,
de víz a víz.

Moha utca, 2007. szeptember 20.

Könyörgés

Barátaim,
csüngök imáitokon,
mint ki szikláról zuhant,
s most egy szál kötél tartja
a mélység színe felett.

Barátaim, ne engedjete!

Moha utca, 2007. szeptember 20.

Cantata

Uram,
köszönöm, hogy engedted látnom
teremtett világod,
az özönlő felhőt, a kibukkanó napot,
a hűvös estét, a frissítő hajnalt,
s a nyíló virágot.

Köszönöm, hogy engedted látnom
az épített világot,
ropogó lobogását a szellemnek
a teremtmény égő akarását,
a cantata profanát.

Köszönöm, hogy engedted hallanom
az örök zenét, a húsvéti halleluját
s a mámoros reményt,
a kilencedik szimfóniát.

Uram,
engedd majd látnom
a fenséges fényt,
az örök világosságot.

Moha utca, 2007. szeptember 20.

Sumus

Megjött, elment – csupa volt,
visszfény, akár a hold:
emlék sugára.

Legalább kezemben tarthatnám,
akár egy darab bársonyt, vagy akár
egy rózsaszálat,
hogyan érezném, simít vagy szúrt:
tapinthatatlan a múlt.

A semmi szélén üldögélek – jövő –,
lesz, ami lesz.
A múltak árnya osonva körülvesz,
de mélység mélyén csobog a lét,
Teremtő keblében nyílik a rét.

Mint az őszi érett nap – jelen –
végigcsorog lelkemen, s máris
a múlt nyakán ragyog mint kaláris.

Ó délibáb!
Tüdőm, májam, szívem ki emlékként
teremtő útjain gyalog járt.

Moha utca, 2007. október 11.

Fejem nehezéke

Fejem nehezéke húz a földre,
valami különös fény játszik a ködbe,
egyre messzebb kerül a távol.

Látom még a tüzet, énekel a tábor:
Rakd meg, rakd meg cserkész pajtás
azt a tüzet!

Isten tudja mikor látunk megint téged.

Moha utca, 2007. október 19.

Hegedős László

Karácsony másnapján született Budapesten 1936-ban. Édesapját a háború miatt alig ismerheti, édesanyja egyedül neveli fel. Papnak, később orvosnak készül, de életében 1956 forradalma jelenteti a fordulópontot. A harcok idején mentősként dolgozik, amiért életfogytiglani fegyházra ítélik, így ifjúsága meghatározó éveit börtönben tölti. Emberségről, helytállásról szerzett, később olykor megkeseredő tapasztalatai avatják íróvá. Amnesztiával szabadul, de a rendszer sosem bocsát meg neki, ő pedig nem hajlandó alkuba bocsátkozni. Hivatásának megfelelő állást nem kaphat, munkájának értelmét a karrier helyett családjában és hitében találja meg. A rendszerváltozásnak aktív résztvevője, de az azt követő egyre alantasabb politikai játszmákból már visszavonul.

Műveiben „a küzdés maga”, hazájához, Istenhez, szeretteihez kötött „nehéz hűsége” alakul verssé, drámává.

Tartalomjegyzék

ŐRZÖM E BOMLÓ TÁJAT	5	Az elhantolt panasza	42
Akkor	7	Levelek havazásában	43
Diplomatajelentés reggel	9	Futurum	44
Interieur	10		
Emlékkép	11	CSONTVÁZAT VEGYENEK	47
Sorok négy fiatal munkásra		Konkrétan itt	49
kivégzésük 25. évfordulóján	12	Közérdekű közlemények	51
Mementó	13	A park	52
Köztársaság tér	14	Kiárusítás	56
Mint akit odavésett	15	Vers taxameterben	58
		Magyarkeserű	59
		Dialógus	60
KERESZTFÁN CSÜNGŐ		Kérdés-felelet	61
BOLONDOK	17	Advent	62
Miatyánk	19		
Gólya	20	TOLLUKAT RÁZZÁK A SZAVAK	65
Amnézia	21	Ars poetica	67
Éhen	22	Recept	68
Egyszer volt	24	Fagy	69
Születésnapomra	25	Ítéltetett	70
Karácsony	26	Elvetélt költemény	71
Fordulva falnak	27	Hamu	72
Végül	28	Apróság	73
Agyaggolyó	29	Hajnal	74
A nagy találkozókra	31	Zivatar után	75
		Hálaadás	76
TE IS MAJD SÁR LESZEL	35	A költő	77
Tűnődés	37	A szó születése	78
Újév	38	A költemény	79
Bizonytalan jelentés			
az oroszlánról Adolf Thiery		KÜSZÖB ALATT	
rendőrminiszter úr		GUGGOL ANYÁD	81
őkegyelmességének	39	Alap	83
Tükör	40	Egy asztal, egy szék	84
1989	41		

Motyogás	85	Bűnhődés	124
Lelet	86	Kés a kézben	126
Hullamerevség	87	Megreped	127
Talán	88	Napról napra	128
Buborék	89	Alázat	129
Zsoltár két hangra	90		
Évszakok	91	ÉP SZALMÁBAN TÖREK	
Aznapon	92	(ZÁRSZÓ)	131
Krókusz-pókusz	93	Kövön	133
Ballag, billeg	94	Szalmazsák	134
Gyerekima	95	Hat lábon	135
Kvartett unokákra	96	Üvölni kell	136
Gőgicse	97	Zápor	137
		Tóparti éj	138
BAKANCSUNK ÁZTATJA		Gyázmáz	139
AZ IRGALOM	99	Csontra csupasz	140
Csók	101	Zizegő	141
A légionárius	102	Nyársirató	142
Féltés	103	Ballagok	143
Mi végre?	104	Könyörgés	144
Fohász	107	Cantata	145
Itt a piros, hol a piros	108	Sumus	146
János 20, 27	109	Fejem nehezeke	147
Izsák a máglyán	110		
Az ács	111	A SZERZŐRŐL	149
Katonadolog	112		
Aludni, átaludni	113		
Biztonság	114		
Mezítlábas Isten	115		
ÁLLOK TÜZES			
TENGELYEMBEN	117		
Ostrom	119		
A kullancs	120		
Altató	121		
December	122		
Hősi tízes	123		

Napkút Kiadó Kft.

1014 Budapest, Szentháromság tér 6. mfsz. 29.

Telefon/fax: (1) 225-3474

E-mail: napkut@gmail.com

Honlap: www.napkut.hu

Felelős szerkesztő: Szondi György

Szerkesztő: Hegedűs Rita

Tördelő szerkesztő: Szabó Péter

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda

ISBN 978 963 263 038 0